

26 oktober 2021

Collectievorming voor de Bibliotheek op school. Hoe gaat dat bij jullie in de bibliotheek...?

Elke zes weken nodigen we willekeurig 10 tot 15 leesconsulenten en onderwijsspecialisten uit van verschillende bibliotheken in Noord- en Zuid-Holland om ervaringen uit te wisselen en goede voorbeelden te delen bij actuele onderwerpen betreffende het primair onderwijs en de bibliotheek. Dit doen we tijdens theetijd in een online bijeenkomst van maximaal 1 uur. Een kort verslag komt in de Educatie special 0-23 (verschijnt 4x per jaar).

Op 26 oktober organiseerde Probiblio de vijfde Theeducatie. Het thema van deze keer was collectievorming. Leesconsulenten en onderwijsspecialisten van 10 verschillende bibliotheken deelden hun ervaringen aan de hand van hun vragen. We delen graag alle tips:

Saneertips

1. Doe aan verwachtingsmanagement. Vertel welke criteria je gebruikt en vooral ook waarom!
2. Kijk naar de criteria op blz. 16 in het [Handboek inrichting BoekStart en de Bibliotheek op school](#) (2021)
3. Is er een grote collectie? – hou dan 7 jaar aan (vervangingspercentage 14%). Is de collectie kleiner, start dan met kritisch kijken tot 10 jaar, maar saneer en schaf zo mogelijk extra aan in de jaren erna.
4. Gebruik de data uit schoolWise om beter zicht te krijgen op het gebruik van de collectie. Draai bijvoorbeeld eens een nullijst uit voor je schoollocatie of neem contact op met [Lianne Haakma](#) voor meer informatie hoe je tot een **optimale schoolcollectie** kunt komen met SW data.
5. Maak een JUFFENCOLLECTIE voor de prentenboeken waar 'oude kleuterjuffen' geen afscheid van kunnen nemen of maak een MUSEUMCOLLECTIE van de oudste boeken.
6. Breng eerst nieuwe boeken en ga daarna pas saneren.
7. De school heeft zelf gevraagd om de expertise van de bieb in deze samenwerking, het saneren is bij uitstek een moment om hiervan gebruik te maken. Gebruik dit als argument tegen weerstand van leerkrachten tegen al te veel saneren (vertrouw die mensen van de bieb nou maar 😊).

Aanschauftips

1. Betrek leerlingen en leerkrachten erbij door te vragen naar hun wensen.
2. Zorg dat van series in ieder geval de eerste delen in de schoolbibliotheek te krijgen zijn. De volgende delen kunnen geleend worden in de bibliotheekvestiging. Voor grote scholen wel alle delen aanschaffen.
3. Gebruik tijdelijk een [BoekToer](#) collectie om de fictiecollectie aan te vullen, themaboeken te kunnen leveren of een genre even extra uit te lichten (Theaterlezen, Engelse leesboekjes) of uit te proberen (bijv. Eenvoudig Communiceren reeksen).
4. Adviseer scholen die nu met NPO gelden grote bedragen willen besteden aan boeken dit te spreiden over een paar jaar i.p.v. een momentopname.
5. Denk ook eens aan de aanschaf van [Storycubes](#) om het zelf verzinnen van verhalen te stimuleren.
6. Lees het [Onderzoeksrapport Naar optimale jeugdcollecties in bibliotheken en op scholen](#) (2019)

Collectietips voor speciale doelgroepen

Reformatorische scholen

1. Kijk op [Home \(christelijkeboeken.nl\)](http://Home.christelijkeboeken.nl)
2. Lees dit artikel [Dino's en korte rokjes worden uit de schoolboeken geweerd - NRC](#)
3. Heeft de school een instellingspas? Kijk naar hun leenhistorie!

Kinderen met leesproblemen

1. Bekijk het [Overzicht materialen voor kinderen met leesproblemen](#)
2. Maak (kritisch) gebruik van series van [Uitgeverij Eenvoudig communiceren](#)

Speciaal onderwijs

1. Maak gebruik van deze [handreiking speciaal onderwijs dBos](#)
2. Zet je daispeler en daisyroms / luistermateriaal (o.a. Yoleo, Superboek) in.

Tips voor rijke teksten en Close Reading

Meer informatie over rijke teksten en Close Reading

- 📖 Rijke taal. Taaldidactiek voor het basisonderwijs. Erna van Koeven en Anneke Smits (2020)
- 📖 [Rijke teksten en wereldoriëntatie - SLO](#)
- 📖 [Close Reading Nederland \(close-reading.nl\)](#)
- 📖 [Geletterdheid en schoolsucces: FOCUS op begrip: contextlessen](#)

Suggesties voor titels per thema

- 📖 [Kinderboeken voor projecten - Leesbevordering in de klas](#)
 - 📖 [voorbeelden - SLO](#)
 - 📖 [Rijke leesstof stimuleert: andere teksten maken je leesonderwijs betekenisvol - SLO](#) (artikel)
 - 📖 [Thema's en boeken Focus op Begrip \(padlet.org\)](#) Erna van Koeven
 - 📖 <https://www.beterbijleren.nl/nieuws/het-zoeken-van-rijke-teksten/>
 - 📖 [In het kort - Slimme Teksten basisonderwijs \(slimme-teksten.nl\)](#)
- *De NBD reageert op de vraag of er al lijsten bestaan: "Wij hebben nog geen kant en klare titellijst rijke teksten ... het is wel iets dat op de verlanglijst staat, n.a.v. Anneke Smits etc. De Standing Order Onderwijs maakt wel onderscheid tussen 'hoog' en 'laag' niveau, hier valt waarschijnlijk wel een (beperkt qua omvang) titellijst uit te genereren als dat wenselijk is. Als er veel vraag naar is, kunnen we kijken of we het versneld kunnen oppakken."*
- *Kathinka biedt haar lijst 'fijnproevers' aan als basis voor een gezamenlijke databank in Biebtobie – als er vier mensen zijn die daaraan mee willen werken, kunnen we starten met een groep. Aanmelden bij [Dia](#).*

Sprekers & trainingen op het gebied van rijke teksten o.a.

- [Femke Ganzeman](#) (Leesbevordering in de klas)
- [Loes Reichenfeld](#) (Lezen met Loes)
- [Anneke Smits](#)
- [Scholingen – Close Reading Nederland \(close-reading.nl\)](#)

Maaïke Landman, Kathinka de Klerk, Charlotte Lehmann en Dia Wesseling - www.probiblio.nl

De volgende Theeducatie is (onder voorbehoud) op
donderdag 2 december 12.15 – 13.00 uur met als thema:

Leerdoelen (tijdens de [kenniscirkel](#))

Wil je ook een keer uitgenodigd worden voor een Theeducatie? Meld je dan [hier](#) aan met je naam, bibliotheek en functie. Weet je een geschikt thema, dan horen we het ook graag!